

RP 16/2008 rd

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om placeringsfonder och 4 § i lagen om värdepappersföretag

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om placeringsfonder och lagen om värdepappersföretag ändras.

I lagen om placeringsfonder intas en bestämmelse med stöd av vilken det genom förordning av finansministeriet föreskrivs närmare om kraven på sådana finansiella instrument i vilka det enligt lagen om placeringsfonder är möjligt att placera i fondföretagsdirektivet avsedda placeringsfonders tillgångar. Genom den föreslagna lagen och den förordning av finansministeriet som utfärdas med stöd av den genomförs kommissionens

direktiv om genomförande av fondföretagsdirektivet när det gäller förtydligandet av vissa definitioner. Dessutom genomförs den bestämmelse i fondföretagsdirektivet som gäller samråd med tillsynsmyndigheterna i en annan medlemsstat vid auktorisation av ett fondbolag i vissa situationer.

I lagen om ändring av lagen om värdepappersföretag föreslås en precisering av definitionen av finansiella instrument.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 23 juli 2008.

MOTIVERING

1 Nuläge

1.1 Lagstiftning

Genom lagen om placeringsfonder (48/1999) har rådets direktiv 85/611/EEG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag), nedan *fondföretagsdirektivet*, jämte ändringar genomförts. I 11 kap. i lagen om placeringsfonder föreskrivs om placering av en i fondföretagsdirektivet avsedd placeringsfonds tillgångar. Lagens bestämmelser om investeringsobjekten har ändrats genom lagen om ändring av lagen om placeringsfonder (224/2004). Genom sistnämnda lag genomfördes Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/108/EG om ändring av fondföretagsdirektivet vad gäller fondföretags investeringar och direktiv 2001/107/EG om ändring av fondföretagsdirektivet i syfte att införa regler för förvaltningsbolag och förenklade prospekt. Lagen trädde i kraft den 8 april 2004. Bestämmelserna i 11 kap. i lagen om placeringsfonder har senast ändrats genom lagarna 351/2007 och 928/2007.

Fondföretagsdirektivets definitioner av överlåtbara värdepapper och penningmarknadsinstrument har genomförts genom 2 § i lagen om placeringsfonder. I paragrafen definieras värdepapper, finansiella instrument och penningmarknadsinstrument. Med värdepapper avses bevis enligt definitionen i 1 kap. 2 § i värdepappersmarknadslagen (495/1989)(8 punkten). Värdepappersmarknadslagen tillämpas på värdepapper som är omsättningsbara och som har satts eller sätts i omlopp bland allmänheten tillsammans med flera andra värdepapper som har utfärdats över likalydande rättigheter. Med finansiella instrument avses de finansiella instrument som avses i 4 § i lagen om värdepappersföretag (922/2007), penningmarknadsinstrument och inlåningar i kreditinstitut (12 punkten). Denna definition har senast ändrats genom

lagen om ändring av lagen om placeringsfonder (928/2007). Med penningmarknadsinstrument avses skuldförbindelser som normalt omsätts på penningmarknaden samt är likvida och har ett värde som vid varje tidpunkt exakt kan fastställas (13 punkten).

Definitionen av finansiella instrument i 4 § i lagen om värdepappersföretag motsvarar enligt lagens förarbeten (RP 43/2007 rd) definitionen av finansiella instrument i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG, nedan *direktivet om marknader för finansiella instrument*.

1.2 Kommissionens direktiv för förtydligande av vissa definitioner i fondföretagsdirektivet

Den 19 mars 2007 antog kommissionen direktiv 2007/16/EG om genomförande av rådets direktiv 85/611/EEG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag), när det gäller förtydligandet av vissa definitioner, nedan *kommissionens direktiv*.

Enligt kommissionens direktiv har antalet olika finansiella instrument som omsätts på finansiella marknader ökat avsevärt sedan fondföretagsdirektivet antogs, vilket leder till osäkerhet om huruvida vissa kategorier finansiella instrument omfattas av definitionerna i fondföretagsdirektivet. Osäkerhet om hur definitionerna ska tillämpas ger upphov till olika tolkningar. Syftet med kommissionens direktiv är att säkerställa en enhetlig tillämpning av fondföretagsdirektivet i medlemsstaterna så, att de uppfattar placering i tillåtna investeringsobjekt på samma sätt och i enlighet med principerna i fondföretagsdi-

rektivet. Dessa principer gäller t.ex. risk-spridning och begränsningar i fråga om riskexponering, fondföretagets förmåga att lösa in andelar på fondandelsinnehavarens begäran och att beräkna fondandelarnas nettotillgångsvärde när de utfärdas eller inlöses. De förtydliganden som kommissionens direktiv innehåller ger inte i sig upphov till några nya uppförandemässiga eller operativa skyldigheter för behöriga myndigheter eller aktörer. I kommissionens direktiv upprättas inte uttömmande förteckningar över finansiella instrument eller transaktioner, utan snarare klarläggs grundläggande kriterier till hjälp för att bedöma huruvida en viss kategori finansiella instrument omfattas av de olika definitionerna.

I kommissionens direktiv förtydligas följande definitioner och termer i fondföretagsdirektivet:

- överlåtbara värdepapper och penningmarknadsinstrument (artikel 1.8 och 1.9),
- finansiella instrument i fråga om vilka emissionen eller emittenten reglerats i syfte att skydda investerare och sparmedel; inrättning som är emittent eller garant och som omfattas av och följer sådana tillsynsregler som av de behöriga myndigheterna anses minst lika stränga som de som fastställs i gemenskapslagstiftningen; värdepapperiseringsenhet som omfattas av kreditförstärkning från en bank (artikel 19.1 h),
- likvida finansiella tillgångar med avseende på finansiella derivatinstrument; finansiella index som underliggande tillgångar till derivatinstrument (artikel 1.2 och artikel 19.1 g),
- värdepapper och penningmarknadsinstrument som innefattar derivatinstrument (artikel 21.3 fjärde stycket),
- teknik och instrument i syfte att främja en effektiv förvaltning av värdepappersportföljen (artikel 21.2), och
- efterbildande av ett visst index som mål för fondföretagets investeringspolicy (artikel 22a.1).

Definitionerna och termerna i anslutning till regleringen av investeringsverksamheten intogs i fondföretagsdirektivet genom rådets direktiv 2001/108/EG om ändring av fondföretagsdirektivet vad gäller fondföretags investeringar. Ändringarna genomfördes i huvud-

sak i 11 kap. i lagen om placeringsfonder genom lagen om ändring av lagen om placeringsfonder (224/2004).

1.3 De bestämmelser i lagen om placeringsfonder som motsvarar definitionerna i fondföretagsdirektivet

Enligt lagen om placeringsfonder får ett fondbolag placera en i placeringsfondsdirektivet avsedd placeringsfonds tillgångar i värdepapper och penningmarknadsinstrument som är föremål för offentlig handel enligt värdepappersmarknadslagen eller för motsvarande handel i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller som är föremål för handel på någon annan reglerad marknadsplats som fungerar fortlöpande samt är erkänd och öppen för allmänheten och i värdepapper vilkas emissionsvillkor innefattar ett åtagande att göra värdepapperen föremål för handel inom ett sådant omsättningssystem som avses ovan på vissa villkor som anges i lagen (69 § 1 mom.). Ett fondbolag får investera en placeringsfonds tillgångar i penningmarknadsinstrument som inte är föremål för handel på en marknadsplats som avses ovan, under förutsättning att för emissionen eller emittenten gäller bestämmelserna om investerarskydd och inlåningsskydd samt att de övriga villkor som anges i lagen är uppfyllda (71 § 1 mom.). Dessa bestämmelser motsvarar artikel 19.1 a, b, c, d och h i fondföretagsdirektivet. Fondbolaget får investera högst en tiondedel av en placeringsfonds tillgångar i andra värdepapper och penningmarknadsinstrument än sådana som avses i 69 § och i 71 § 1 mom. (71 § 2 mom.). Bestämmelsen motsvarar artikel 19.2 i fondföretagsdirektivet.

Ett fondbolag får investera sammanlagt högst en femtedel av en placeringsfonds tillgångar i en och samma emittents aktier eller masskuldebrev, om syftet med placeringsfondens investeringsverksamhet enligt fondens stadgar är att efterbilda sammansättningen av ett visst aktieindex eller index för masskuldebrev som är allmänt känt på finansmarknaden. Det index som efterbildas ska ha en tillräckligt diversifierad samman-

sättning och utgöra en tillräckligt noggrann referens för den marknad vars utveckling det hänför sig till. Tillräckliga uppgifter ska offentliggöras om indexets sammansättning och utveckling (73 a § 1 mom.). Bestämmelsen motsvarar artikel 22a.1 i fondföretagsdirektivet.

I kommissionens direktiv förtydligas definitionen av likvida finansiella tillgångar med avseende på finansiella derivatinstrument. Bestämmelser om de derivatinstrument som avses i direktivet finns i 80 § 1 mom. 1 punkten i lagen om placeringsfonder. Enligt paragrafen får ett fondbolag investera en placeringsfonds tillgångar i sådana standardiserade derivatinstrument som avses i 1 kap. 2 § i lagen om handel med standardiserade optioner och terminer (772/1988) samt i därmed enligt 10 kap. 1 a § i värdepappersmarknadslagen jämförbara derivatinstrument samt i icke-standardiserade derivatinstrument, förutsatt att derivatinstrumentet avser finansiella instrument enligt 69, 71, 71 a eller 72 § i lagen om placeringsfonder, derivatinstrument som avser finansiella instrument eller underliggande egendom enligt denna paragraf, finansiella index, räntesatser, växelkurser eller utländska valutor, som motsvarar de investeringsmål som anges i placeringsfondens stadgar. Bestämmelsen motsvarar artikel 19.1 g i fondföretagsdirektivet. I kommissionens direktiv förtydligas också de finansiella index som avses i sistnämnda lagrum.

I kommissionens direktiv förtydligas definitionen av överlåtbara värdepapper och penningmarknadsinstrument som innefattar derivatinstrument. En bestämmelse om dessa ingår i 80 a § 2 mom. i lagen om placeringsfonder. Om ett värdepapper eller ett penningmarknadsinstrument innefattar ett derivatinstrument ska detta beaktas när de krav som anges i 80 § och 80 a § iakttas. Bestämmelserna gäller de investeringsgränser som ska iakttas vid investeringar i derivatinstrument. Lagens 80 a § motsvarar artikel 21.3 fjärde stycket i fondföretagsdirektivet.

I syfte att främja en effektiv förmögenhetsförvaltning får ett fondbolag enligt 81 § i lagen om placeringsfonder ingå låne- och återköpsavtal avseende värdepapper och penningmarknadsinstrument som hör till en placeringsfonds tillgångar på de villkor som

närmare anges i lagen. Bestämmelsen motsvarar artikel 21.2 i fondföretagsdirektivet.

1.4 Verksamhet med finansiella instrument som avses i lagen om värdepappersföretag

Ett värdepappersföretag får erbjuda investeringstjänster som avses i 5 § i lagen om värdepappersföretag och dessutom sådana sidotjänster med i 4 § avsedda finansiella instrument som avses i 15 §. I paragrafen har den definition av finansiella instrument som ingår i avsnitt C i bilaga 1 till direktivet om marknader för finansiella instrument genomförts. Med finansiella instrument avses enligt punkterna 1—3 överlåtbara värdepapper, penningmarknadsinstrument och andelar i företag för kollektiva investeringar samt de derivatkontrakt och finansiella kontrakt avseende prisdifferenser som räknas upp i punkterna 4—10. Enligt 4 § 1 punkten i lagen om värdepappersföretag avses med finansiella instrument värdepapper enligt värdepappersmarknadslagen samt andra, utländska penningmarknadsinstrument och andelar i fondföretag. De värdepapper som nämns i punkten omfattar de fondandelar som avses i lagen om placeringsfonder och de andelar i utländska fondföretag som kan jämföras med dem. Med andra, utländska andelar i fondföretag avses andra andelar i fondföretag än sådana som uppfyller de allmänna kännetecknen på ett värdepapper.

I 5 § 2 mom. i lagen om placeringsfonder föreskrivs om fondbolagets rätt att tillhandahålla kapitalförvaltning som avses i 5 § 4 punkten i lagen om värdepappersföretag och investeringsrådgivning som avses i 5 § 5 punkten. Bestämmelsen motsvarar artikel 5.3 i fondföretagsdirektivet, där det föreskrivs om auktorisation för förvaltning av värdepappersportföljer och investeringsrådgivning i fråga om de instrument som anges i avsnitt B i bilagan till direktiv 93/22/EEG om investeringstjänster inom värdepappersområdet (*investeringstjänstdirektivet*). Det sistnämnda direktivet har upphävts genom direktivet om marknader för finansiella instrument. På ovan nämnda grunder får tjänster som avses i 5 § 2 mom. i lagen om placeringsfonder tillhandahållas med sådana finan-

siella instrument som avses i lagen om värdepappersföretag.

Enligt lagen om placeringsfonder är fondverksamhet anskaffning av medel från allmänheten för kollektiva investeringar och investering av medlen huvudsakligen i finansiella instrument eller i fastigheter och fastighetsvärdepapper samt förvaltning av placeringsfonden. Den fondverksamhet som definieras i lagen om placeringsfonder är vidare än det fondföretag som definieras i fondföretagsdirektivet. Med ett fondföretag avses företag som har till enda syfte att företa kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper och i andra likvida finansiella tillgångar med kapital från allmänheten och som tillämpar principen om riskspridning. I 11 kap. i lagen om placeringsfonder föreskrivs om placering av en i fondföretagsdirektivet avsedd placeringsfonds tillgångar. Lagens 12 kap. gäller specialplaceringsfonders investeringsverksamhet. I denna är det möjligt att avvika från bestämmelserna i 11 kap. Specialplaceringsfonders investeringsverksamhet ska huvudsakligen gälla finansiella instrument eller fastigheter och fastighetsvärdepapper som avses i lagen om placeringsfonder. I en placeringsfonds stadgar anges syftet med placeringsverksamheten och hur fondens tillgångar ska placeras. Specialplaceringsfondens verksamhet ska uppfylla de villkor för godkännande av stadgarna som anges i 43 § 2 mom. i lagen om placeringsfonder. En specialplaceringsfonds stadgar ska fastställas om de stämmer överens med lagen och om det inte med stöd av erhållen utredning kan anses sannolikt att finansmarknadens stabilitet eller funktion eller förtroendet för verksamheten på finansmarknaden skulle äventyras och att de risker som är förenade med specialplaceringsfonden sprids i tillräcklig utsträckning.

1.5 Bedömning av nuläget

Allmänt

Lagen om placeringsfonder innehåller de definitioner och termer som preciseras genom kommissionens direktiv. Lagen motsvarar redan nu vissa preciseringar som det föreskrivs om i kommissionens direktiv. Sådana är direktivets krav på att värdepapperen ska

vara överlåtbara, kravet på att andelar i fonder av sluten typ ska betraktas som överlåtbara värdepapper samt definitionen av penningmarknadsinstrument som normalt omsätts på penningmarknaden och definitionen av likvida finansiella tillgångar med avseende på finansiella derivatinstrument. I kommissionens direktiv betonas fondföretagsdirektivets centrala princip om ett fondföretags skyldighet att säkerställa sin förmåga att lösa in sina andelar på andelsinnehavarens begäran. Motsvarande krav ingår i lagen om placeringsfonder.

Överlåtbara värdepapper

I artikel 2 i kommissionens direktiv anges vilka kriterier överlåtbara värdepapper som avses i artikel 1.8 i fondföretagsdirektivet ska uppfylla. Ett kriterium är att de ska vara överlåtbara. I den svenska versionen av direktivet har det engelska ord som uttrycker detta krav, dvs. ”*transferable*”, översatts med ”överlåtbar”.

Med värdepapper avses enligt lagen om placeringsfonder bevis enligt definitionen i 1 kap. 2 § i värdepappersmarknadslagen. Enligt nämnda paragraf tillämpas värdepappersmarknadslagen på värdepapper som är omsättningsbara. Med detta avses enligt förarbetena till lagen (RP 184/2001 rd) i första hand att den som förvärvar värdepapper skyddas med stöd av bestämmelserna om löpande skuldebrev i lagen om skuldebrev (622/1947) eller andra motsvarande bestämmelser. Definitionen av värdepapper i lagen om placeringsfonder kan redan nu anses täcka fondföretagsdirektivets krav på att värdepapper ska vara överlåtbara. På nationell nivå används uttrycket ”omsättningsbar” i stället för direktivets uttryck ”överlåtbar”.

Andelar i fonder av sluten typ

Enligt fondföretagsdirektivet tillämpas direktivet inte på fondföretag av sluten typ (artikel 2.1 första strecksatsen). I motiveringen till kommissionens direktiv konstateras att andelar i dessa fonder av sluten typ ofta behandlas som överlåtbara värdepapper. När de upptas till handel på en reglerad marknad motiverar detta ofta att de behandlas som

överlåtbara värdepapper. Enligt kommissionens direktiv är andelar i fonder av sluten typ en tillgång som får innehas förutsatt att de uppfyller kraven i direktivet.

Med sådana placeringsfonder enligt fondföretagsdirektivet som avses i lagen om placeringsfonder avses placeringsfonder med varierande kapital i vilka kretsen av andelsägare inte har begränsats. I regeringens proposition till Riksdagen med förslag till en ny lag om placeringsfonder samt ändring av vissa lagar som har samband med den (RP 202/1998 rd) behandlas också andelar i fonder med fast kapital. Enligt motiveringen till propositionen har lagen om placeringsfonder tolkats så att myndighetens behörighet också gäller sådana egentliga slutna fondföretag som har ett fast kapital och vilkas kundkrets också kan vara begränsad. Enligt propositionen ska andelar i fonder med fast kapital till sin karaktär betraktas som sådana värdepapper som avses i 1 kap. 2 § 1 punkten i värdepappersmarknadslagen, om de har satts i omlopp bland allmänheten. Sedan lagen om placeringsfonder stiftades har 1 kap. 2 § i värdepappersmarknadslagen ändrats genom lagen om ändring av värdepappersmarknadslagen (1517/2001). Lagen tillämpas på värdepapper som är omsättningsbara och som har satts eller sätts i omlopp bland allmänheten tillsammans med flera andra värdepapper som har utfärdats över likalydande rättigheter. Sådana kan exempelvis vara bevis som utfärdas över en aktie eller någon annan andel i en sammanslutnings eget kapital eller över därtill ansluten rätt till utdelning, ränta eller annan avkastning eller rätt till teckning. På ovan anförda grunder kan man anse att andelar i fonder av sluten typ är sådana värdepapper som redan enligt den gällande lagen kan betraktas som investeringsobjekt i vilka det är möjligt att placera en i fondföretagsdirektivet avsedd placeringsfonds tillgångar.

Penningmarknadsinstrument som normalt omsätts på penningmarknaden

Artikel 3 i kommissionens direktiv gäller sådana penningmarknadsinstrument som avses i artikel 1.9 i fondföretagsdirektivet och som normalt omsätts på penningmarknaden.

Enligt artikel 3.1 ska med sådana penningmarknadsinstrument förstås finansiella instrument som är upptagna till handel eller som omsätts på en reglerad marknad i överensstämmelse med artikel 19.1 a, b och c i fondföretagsdirektivet, samt finansiella instrument som inte är upptagna till handel.

Definitionen av penningmarknadsinstrument i lagen om placeringsfonder motsvarar definitionen i artikel 1.9 i fondföretagsdirektivet. I 69 § 1 mom. 1 punkten i lagen om placeringsfonder föreskrivs om placering av tillgångar i penningmarknadsinstrument som är föremål för handel på någon sådan marknadsplats som avses i lagrummet. I lagens 71 § föreskrivs om placering i penningmarknadsinstrument som inte är föremål för handel på en marknadsplats som avses i 69 § 1 mom. 1 punkten. Denna reglering motsvarar artikel 1.9 och artikel 19.1 a, b, c och h i fondföretagsdirektivet. De gällande bestämmelserna motsvarar också artikel 3.1 i kommissionens direktiv.

Likvida finansiella tillgångar med avseende på finansiella derivatinstrument

Artikel 8 i kommissionens direktiv gäller de kriterier som finansiella derivatinstrument ska uppfylla för att de ska kunna betraktas som likvida finansiella tillgångar i enlighet med artikel 1.2 i fondföretagsdirektivet. I artikeln föreskrivs om tillåtna underliggande tillgångar på nästan motsvarande sätt som i artikel 19.1 g i fondföretagsdirektivet. I nämnda punkt och i artikel 8 i kommissionens direktiv nämns inte råvaror som en möjlig underliggande tillgång. Artikel 19.1 g i fondföretagsdirektivet har genomförts genom 80 § i lagen om placeringsfonder.

Definitionen av finansiella instrument i lagen om placeringsfonder täcker enligt motiveringen till den regeringsproposition som gäller en ändring av lagen om placeringsfonder (RP 110/2003 rd) alla de investeringsprodukter som en placeringsfonds tillgångar kan investeras i enligt fondföretagsdirektivet. Enligt motiveringen till lagen motsvarar bestämmelsen artikel 1.2 i fondföretagsdirektivet. Enligt definitionen av fondföretag i denna artikel avses med fondföretag ett företag som har till syfte att företa investeringar i

överlåtbara värdepapper och/eller i andra likvida finansiella tillgångar som avses i artikel 19.1 med kapital från allmänheten. I 11 kap. i lagen om placeringsfonder föreskrivs på motsvarande sätt som i fondföretagsdirektivet om de finansiella instrument i vilka det är möjligt att placera en i fondföretagsdirektivet avsedd placeringsfonds tillgångar. De tillgångsposter som avses i 11 kap. i lagen om placeringsfonder, inklusive i 80 § avsedda derivatinstrument, betraktas som likvida finansiella tillgångar.

Enligt artikel 8.5 i kommissionens direktiv ska hänvisningen till likvida finansiella tillgångar i artikel 1.2 och i artikel 19.1 g i fondföretagsdirektivet förstås som att den utesluter råvaruderivat. Med stöd av 80 § i lagen om placeringsfonder är det inte tillåtet att placera en placeringsfonds tillgångar i derivatinstrument vilkas underliggande tillgångar utgörs av råvaror.

Fondbolagets inlösningsskyldighet

I kommissionens direktiv betonas den centrala princip i fondföretagsdirektivet som gäller fondföretagets skyldighet att säkerställa sin förmåga att lösa in andelar på andelsinnehavarens begäran och att beräkna fondandelarnas nettotillgångsvärde när de utfärdas eller inlöses. Placeringen av fondens tillgångar i olika tillgångsposter får inte äventyra denna princip. Bestämmelser om ett fondbolags inlösningskyldighet ingår i 49 § i lagen om placeringsfonder. Bestämmelsen motsvarar artikel 37.1 i fondföretagsdirektivet. I stadgarna för en placeringsfond enligt fondföretagsdirektivet är det inte möjligt att avvika från denna princip.

Definition av finansiella instrument

Definitionen av finansiella instrument i lagen om värdepappersföretag omfattar de värdepapper som avses i värdepappersmarknadslagen och motsvarande värdepapper som emitterats av utländska företag. Definitionen omfattar i nuvarande form också andra utländska penningmarknadsinstrument och andelar i fondföretag som inte räknas till ovan nämnda värdepapper och som inte är omsättningsbara.

I direktivet om marknader för finansiella instrument definieras inte de fondföretag som nämns i definitionen av finansiella instrument. Definitionen är dock avsedd att vara öppen. Som fondföretag kan betraktas även andra fondföretag än sådana som avses i fondföretagsdirektivet. I fråga om dessa kan strukturen för kollektiva investeringar, principerna för investeringsverksamheten samt lagstiftningen i hemstaten och tillsynsnivån avvika från principerna i fondföretagsdirektivet. Ett sådant fondföretag kan t.ex. skaffa medel endast från en viss grupp professionella placerare för kollektiv investeringsverksamhet. Som andra andelar i ett fondföretag kan t.ex. också betraktas sådana andelar i en finsk kapitalfond i kommanditbolagsform som inte uppfyller de allmänna kännetecknen på värdepapper t.ex. när det gäller omsättningsbarhet. Sådana kapitalfonder sköts ofta via ett separat förvaltningsbolag. Ordalydelsen i lagen kan tolkas så att den för närvarande endast omfattar andelar i andra utländska fondföretag, t.ex. andelar i olika utländska kapitalfonder, men inte sådana andelar i därmed jämförbara finska kapitalfonder i kommanditbolagsform som inte är värdepapper enligt värdepappersmarknadslagen. Definitionen av finansiella instrument motsvarar till denna del inte helt definitionen i direktivet om marknader för finansiella instrument. Därför är det nödvändigt att precisera definitionen så att den också omfattar andelar i andra finska fondföretag. Då kommer också t.ex. en andel i en fastighetsfond i kommanditbolagsform som inte betraktas som värdepapper att vara en sådan andel i ett fondföretag som avses ovan.

Preciseringen av definitionen innebär att ett värdepappersföretag även kan tillhandahålla investerings- och sidotjänster när det gäller andelar i andra finska fondföretag. Tillgångar i en specialplaceringsfond som fondbolaget sköter ska kunna placeras i en sådan andel inom ramen för fondens stadgar. Däremot ska tillgångar i ett sådant fondföretag enligt fondföretagsdirektivet som avses i 11 kap. i lagen om placeringsfonder inte kunna placeras i sådana andra andelar i ett fondföretag som inte betraktas som omsättningsbara värdepapper enligt värdepappersmarknadslagen. Tillgångar i en placeringsfond som avses i

fondföretagsdirektivet får endast placeras i likvida finansiella instrument som avses i det nämnda kapitlet.

2 Föreslagna ändringar

Lagen om placeringsfonder

I 11 kap. i lagen om placeringsfonder föreskrivs om de finansiella instrument i vilka det är möjligt att placera en i fondföretagsdirektivet avsedd placeringsfonds tillgångar. Genom lagen har man genomfört de definitioner i fondföretagsdirektivet som förtydligas genom kommissionens direktiv. Det föreslås att kommissionens direktiv ska genomföras genom att ett bemyndigande fogas till 11 kap. i lagen om placeringsfonder och en förordning av finansministeriet utfärdas med stöd av det. I förordningen ska det föreskrivas närmare om de finansiella instrument i vilka det är möjligt att placera en i fondföretagsdirektivet avsedd placeringsfonds tillgångar. En liknande lösning har föreslagits i Sverige. Genom förordningen ska det föreskrivas närmare om i 2 § 13 punkten avsedda penningmarknadsinstrument, i 69 § 1 mom. avsedda värdepapper, i 71 § 1 mom. avsedda penningmarknadsinstrument, andra i 71 § 2 mom. avsedda värdepapper än sådana som avses i 69 §, i 73 a § 1 mom. avsett aktieindex eller index för masskuldebrev som efterbildas i investeringsverksamheten, i 80 § 1 mom. avsedda derivatinstrument och i 1 punkten i momentet avsedda finansiella index som används som underliggande tillgångar till derivatinstrument, i 80 a § 2 mom. avsedda värdepapper och penningmarknadsinstrument som innefattar ett derivatinstrument och i 81 § avsedda metoder i syfte att främja en effektiv förmögenhetsförvaltning. Ett utkast till förordning finns som bilaga till propositionen.

Enligt förslaget ska ett nytt 2 mom. fogas till 5 a § i lagen om placeringsfonder. I momentet föreskrivs om ett förfarande enligt vilket utlåtande ska begäras när det företag som ansöker om verksamhetstillstånd är dotterföretag till ett fondbolag, värdepappersföretag, kreditinstitut eller försäkringsbolag som auktoriserats i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller

dotterföretag till ett sådant företags eller bolags moderföretag eller om samma fysiska eller juridiska personer har bestämmande inflytande i både det företag som ansöker om verksamhetstillstånd och det utländska fondbolag, värdepappersföretag, kreditinstitut eller försäkringsbolag som avses ovan. Bestämmelsen motsvarar artikel 5b.3 i fondföretagsdirektivet. En motsvarande bestämmelse ingår i 22 § i kreditinstitutslagen (121/2007) och i 17 § i lagen om värdepappersföretag.

Lagen om värdepappersföretag

Det föreslås att 4 § 1 mom. i lagen om värdepappersföretag preciseras. I paragrafens 1 punkt slopas omnämmandet av andra, utländska penningmarknadsinstrument och andelar i fondföretag, vilket innebär att 1 punkten endast kommer att gälla värdepapper som avses i värdepappersmarknadslagen. I praktiken omfattar detta även motsvarande omsättningsbara värdepapper som emitterats av utländska företag. Till momentet fogas en ny 1 a-punkt enligt vilken man med finansiella instrument även avser andelar i fondföretag och penningmarknadsinstrument som inte betraktas som sådana värdepapper som avses i 1 punkten och inte heller som värdepapper enligt värdepappersmarknadslagen. Med andra andelar i ett fondföretag avses alltså andra än i 1 kap. 2 § 1 mom. 5 punkten i värdepappersmarknadslagen avsedda fondandelar enligt lagen om placeringsfonder eller därmed jämförbara omsättningsbara andelar i utländska fondföretag. Punkten gäller alltså förutom olika andelar i utländska fondföretag också andelar i finska företag som bedriver kollektiv investeringsverksamhet, t.ex. andelar i kapitalfonder och fastighetsfonder i kommanditbolagsform.

I direktivet om marknader för finansiella instrument definieras penningmarknadsinstrument som sådana kategorier av instrument som normalt omsätts på penningmarknaden, t.ex. statsskuldväxlar, inlåningsbevis och företagscertifikat, med undantag av betalningsmedel. Dessa bevis är i de flesta fall sådana värdepapper som avses i värdepappersmarknadslagen. Enligt direktivet för

marknader för finansiella instrument är överlåtbara värdepapper och också penningmarknadsinstrument finansiella instrument. Definitionen av finansiella instrument i direktivet har ansetts omfatta även sådana penningmarknadsinstrument som inte är sådana överlåtbara värdepapper som nämns i direktivet. Mot denna bakgrund avses med finansiella instrument i 1 a-punkten också sådana penningmarknadsinstrument som inte betraktas som sådana omsättningsbara värdepapper som avses i värdepappersmarknadslagen. Bestämmelsen motsvarar 2 och 3 punkten i avsnitt C i bilaga I till direktivet om marknader för finansiella instrument.

3 Propositionens konsekvenser

Propositionen antas förtydliga och effektivisera Europeiska unionens gemensamma inre marknad inom fondföretagsdirektivets tillämpningsområde. Propositionen antas minska den osäkerhet som gäller i fråga om de finansiella instrument i vilka det är möjligt att placera en i fondföretagsdirektivet avsedd placeringsfonds tillgångar. Det kommer möjligt för fondbolaget att placera tillgångar i en specialplaceringsfond som fondbolaget sköter även i andra andelar i finska fondföretag och penningmarknadsinstrument som inte betraktas som värdepapper enligt värdepappersmarknadslagen.

Propositionen kan medföra ett behov av att ändra Finansinspektionens föreskrifter. Enligt bedömningarna kan eventuella ändringar av placeringsfondernas stadgar medföra kostnader i någon mån för fondbolagen. I stadgarna kan man ha begränsat investeringsobjekten på ett snävare sätt än i den gällande lagen om placeringsfonder. Propositionen beräknas inte medföra några andra merkostnader för finska fondbolag eller placera-re.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid finansministeriet. Vid beredningen av förslaget har Finansinspektionen, Finlands Fondförening rf, Finanssialan Keskusliitto - Finansbranschens Centralförbund ry och Suomen pääomasijoitusyhdistys ry hörts.

5 Ikraftträdande

Kommissionens direktiv ska införlivas med den nationella lagstiftningen så att de bestämmelser som är nödvändiga för att följa direktivet ska tillämpas från och med den 23 juli 2008.

Lagarna föreslås träda i kraft den 23 juli 2008.

6 Lagstiftningsordning

Enligt 86 a § i den föreslagna lagen om ändring av lagen om placeringsfonder ska det genom förordning av finansministeriet föreskrivas närmare om de finansiella instrument i vilka en i fondföretagsdirektivet avsedd placeringsfonds tillgångar får placeras. Förslaget gör det möjligt att genomföra de detaljerade bestämmelserna i kommissionens direktiv på lägre nivå än genom lag.

Enligt 80 § 1 mom. i grundlagen kan statsrådet och ministerierna utfärda förordningar med stöd av ett bemyndigande i grundlagen eller i någon annan lag. Genom lag ska dock utfärdas bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt om frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag. Utgångspunkten är att statsrådets allmänna sammanträde utfärdar förordningar om vittsyftande och principiellt viktiga ärenden samt sådana andra ärenden vars betydelse kräver det. Ministerierna kan bemyndigas att utfärda förordningar om ärenden som är av mindre betydelse.

De bestämmelser som ska utfärdas med stöd av bemyndigandet gäller inte grunderna för individens rättigheter och skyldigheter eller frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag. Det föreslagna bemyndigandet att utfärda förordning är huvudsakligen bundet till normgivningen enligt kommissionens direktiv och har därmed ett exakt avgränsat tillämpningsområde.

I enlighet med det ovanstående kan lagförslagen enligt regeringens uppfattning behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

1.

Lag

om ändring av lagen om placeringsfonder

I enlighet med riksdagens beslut
 fogas till 5 a § i lagen av den 29 januari 1999 om placeringsfonder (48/1999), sådan denna paragraf lyder i lag 224/2004, ett nytt 2 mom. och till lagen en ny 86 a § som följer:

5 a §

Om det företag som ansöker om verksamhetstillstånd är dotterföretag till ett fondbolag, värdepappersföretag, kreditinstitut eller försäkringsbolag som auktoriserats i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller dotterföretag till ett sådant fondbolags, värdepappersföretags, kreditinstituts eller försäkringsbolags moderföretag, ska ett utlåtande om ansökan begäras av den statens behöriga tillsynsmyndighet. På samma sätt ska det förfaras om samma fysiska eller juridiska personer har bestämmande inflytande i både det företag som ansöker om verksamhetstillstånd och det utländska fondbolag, värdepappersföretag, kreditinstitut eller försäkringsbolag som avses ovan. I begäran om utlåtande ska tillsynsmyndigheten uppmanas att särskilt bedöma aktieägarnas lämplighet samt de chefers anseende och erfarenhet som deltar i ledningen för ett annat företag inom samma grupp samt att lämna de uppgifter om ovan nämnda omständigheter som är relevanta när det gäller att bevilja

verksamhetstillståndet eller utöva tillsyn över fondbolaget.

11 kap.

Placering av en i fondföretagsdirektivet avsedd placeringsfonds tillgångar

86 a §

Genom förordning av finansministeriet föreskrivs närmare om i 2 § 13 punkten avsedda penningmarknadsinstrument, i 69 § 1 mom. och i 71 § 2 mom. avsedda värdepapper, i 71 § 1 mom. avsedda penningmarknadsinstrument, i 73 a § 1 mom. avsett aktieindex eller index för masskuldebrev, i 80 § 1 mom. avsedda derivatinstrument och finansiella index som används som underliggande tillgångar, i 80 a § 2 mom. avsedda värdepapper och penningmarknadsinstrument som innefattar ett derivatinstrument och i 81 § avsedda metoder för effektiv förmögensförvaltning.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag**om ändring av 4 § i lagen om värdepappersföretag**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 26 oktober 2007 om värdepappersföretag (922/2007) 4 § 1 mom.
1 punkten och
fogas till 4 § 1 mom. en ny 1 a-punkt som följer:

4 §

Finansiella instrument

1 a) andra andelar i fondföretag och penningmarknadsinstrument som inte betraktas som värdepapper enligt 1 punkten,

Med finansiella instrument avses
1) värdepapper enligt värdepappersmarknadslagen,

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 29 februari 2008

Republikens President**TARJA HALONEN**Förvaltnings- och kommunminister *Mari Kiviniemi*

1.

Lag**om ändring av lagen om placeringsfonder**

I enlighet med riksdagens beslut
fögas till 5 a § i lagen av den 29 januari 1999 om placeringsfonder (48/1999), sådan denna
paragraf lyder i lag 224/2004, ett nytt 2 mom. och till lagen en ny 86 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

5 a §

Om det företag som ansöker om verksamhetstillstånd är dotterföretag till ett fondbolag, värdepappersföretag, kreditinstitut eller försäkringsbolag som auktoriserats i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller dotterföretag till ett sådant fondbolags, värdepappersföretags, kreditinstituts eller försäkringsbolags moderföretag, ska ett utlåtande om ansökan begäras av den statens behöriga tillsynsmyndighet. På samma sätt ska det förfaras om samma fysiska eller juridiska personer har bestämmande inflytande i både det företag som ansöker om verksamhetstillstånd och det utländska fondbolag, värdepappersföretag, kreditinstitut eller försäkringsbolag som avses ovan. I begäran om utlåtande ska tillsynsmyndigheten uppmanas att särskilt bedöma aktieägarnas lämplighet samt de chefers anseende och erfarenhet som deltar i ledningen för ett annat företag inom samma grupp samt att lämna de uppgifter om ovan nämnda omständigheter som är relevanta när det gäller att bevilja verksamhetstillståndet eller utöva tillsyn över fondbolaget.

11 kap.

**Placering av en i fondföretagsdirektivet
avsedd placeringsfonds tillgångar**

86 a §

Genom förordning av finansministeriet föreskrivs närmare om i 2 § 13 punkten avsedda penningmarknadsinstrument, i 69 § 1 mom. och i 71 § 2 mom. avsedda värdepapper, i 71 § 1 mom. avsedda penningmarknadsinstrument, i 73 a § 1 mom. avsett aktieindex eller index för masskuldebrev, i 80 § 1 mom. avsedda derivatinstrument och finansiella index som används som underliggande tillgångar, i 80 a § 2 mom. avsedda värdepapper och penningmarknadsinstrument som innefattar ett derivatinstrument och i 81 § avsedda metoder för effektiv förmögenhetsförvaltning.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av 4 § i lagen om värdepappersföretag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 26 oktober 2007 om värdepappersföretag (922/2007) 4 § 1 mom. 1 punkten och
fogas till 4 § 1 mom. en ny 1 a-punkt som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

4 §

Finansiella instrument

Finansiella instrument

Med finansiella instrument avses
1) värdepapper enligt värdepappersmarknadslagen samt andra, utländska penning-

Med finansiella instrument avses
1) värdepapper enligt värdepappersmarknadslagen,

14

Gällande lydelse

RP 16/2008 rd

Föreslagen lydelse

marknadsinstrument och andelar i fondföretag,

1 a) andra andelar i fondföretag och penningmarknadsinstrument som inte betraktas som värdepapper enligt 1 punkten,

Denna lag träder i kraft den 20 .

Finansministeriets förordning

om finansiella instrument som avses i 11 kap. i lagen om placeringsfonder

I enlighet med finansministeriets beslut föreskrivs med stöd av 86 a § i lagen av den 29 januari 1999 om placeringsfonder (48/1999), sådan denna paragraf lyder i lag /20 :

1 §

Tillämpningsområde

Denna förordning gäller finansiella instrument i vilka en i fondföretagsdirektivet avsedd placeringsfonds tillgångar får placeras enligt 11 kap. i lagen om placeringsfonder. I förordningen föreskrivs närmare om de krav som ställs på finansiella instrument som avses i 2 § 13 punkten, 69 § 1 mom. 71 §, 73 a § 1 mom., 80 § 1 mom. och 80 a § 2 mom. samt om metoder för effektiv förmögenhetsförvaltning som avses i 81 § 1 mom. i lagen om placeringsfonder.

2 §

Krav som ställs på värdepapper

Med värdepapper som nämns i 69 § 1 mom. och 71 § 2 mom. i lagen om placeringsfonder avses värdepapper

1) vilkas innehav kan föranleda en förlust som är begränsad till det belopp som betalats för värdepapperen,

2) vilkas likviditet inte äventyrar fondbolagets skyldighet att lösa in andelar i en placeringsfond som bolaget förvaltar i de fall som avses i 49 § 1 mom. och 50 § i lagen om placeringsfonder,

3) vilkas värde kan fastställas på ett tillförlitligt sätt enligt vad som föreskrivs i 2 mom.,

4) om vilka lämplig information finns tillgänglig enligt vad som föreskrivs i 3 mom.,

5) vilkas förvärv är förenligt med målen enligt placeringsfondens stadgar,

6) i fråga om vilka de risker som är förenade med dem beaktas i fondbolagets förfarande för riskhantering.

De värdepapper som avses i 69 § 1 mom. i lagen om placeringsfonder kan värderas på ett tillförlitligt sätt när det för dem finns korrekt, tillförlitlig och regelbunden prissättning antingen i form av marknadspriser eller i form av priser som tillhandahållits genom värderingssystem som är oberoende i förhållande till emittenten. De värdepapper som avses i 71 § 2 mom. i lagen om placeringsfonder kan värderas på ett tillförlitligt sätt när det för dem finns en periodisk värdering som härrör från information från emittenten av värdepapperet eller från en kvalificerad investeringsanalys.

Lämplig information om de värdepapper som avses i 69 § 1 mom. i lagen om placeringsfonder finns tillgänglig när det på marknadsplatsen finns regelbunden, korrekt och omfattande information om värdepapperet eller placeringshelheten. Lämplig information om de värdepapper som avses i 71 § 2 mom. i lagen om placeringsfonder finns tillgänglig när fondbolaget har tillgång till regelbunden och korrekt information om värdepapperet eller placeringshelheten.

Värdepapper som är föremål för handel på en marknadsplats som avses i 69 § 1 mom. 1 punkten i lagen om placeringsfonder uppfyller kravet i 1 mom. 2 punkten om inte fondbolaget har tillgång till information som tyder på att kravet inte uppfylls.

3 §

Andelar i placeringsfonder av sluten typ och i fondföretag samt vissa andra värdepapper

Som värdepapper som avses i 69 § 1 mom. och 71 § 2 mom. i lagen om placeringsfonder ska betraktas andelar i andra än i fondföre-

tagsdirektivet avsedda placeringsfonder och fondföretag med variabelt kapital, om

1) de uppfyller kraven i 2 § och är överlåtbara,

2) de omfattas av system för företagsstyrning motsvarande de som tillämpas på aktieföretag, och

3) det företag som förvaltar dem omfattas av bestämmelserna om investerarskydd.

Som värdepapper som avses i 69 § 1 mom. och 71 § 2 mom. i lagen om placeringsfonder ska betraktas andra finansiella instrument som uppfyller kraven i 2 § och som är överlåtbara samt som backas upp av eller är kopplade till resultatutvecklingen för andra tillgångar. De sistnämnda tillgångarna kan vara andra finansiella instrument än sådana som avses i 69 § 1 mom., 71 § 1 mom., 71 a §, 72 § 1 och 2 mom. och 80 § 1 mom. i lagen om placeringsfonder.

I de fall ett finansiellt instrument som avses i 2 mom. innefattar en derivatkomponent som avses i 10 § 1 mom. ska 80 a § i lagen om placeringsfonder vara tillämplig på ett sådant finansiellt instrument.

4 §

Krav som ställs på penningmarknadsinstrument

Med penningmarknadsinstrument som nämns i 2 § 13 punkten i lagen om placeringsfonder avses finansiella instrument som uppfyller något av följande krav:

1) de har en löptid vid emissionstillfället på högst 397 dagar,

2) de har en återstående löptid på högst 397 dagar,

3) de är föremål för regelbundna avkastningsjusteringar som överensstämmer med förändringarna på penningmarknaden åtminstone var 397:e dag,

4) de har en riskprofil, inklusive ränte- och kreditrisker, som motsvarar den som gäller för finansiella instrument som har en löptid som avses i 1 eller 2 punkten, eller som är föremål för en avkastningsjustering som avses i 3 punkten.

Finansiella instrument ska betraktas som sådana likvida penningmarknadsinstrument som avses i 2 § 13 punkten i lagen om placeringsfonder, om de kan säljas till en skälig kostnad inom en tillfredsställande kort tidsram med beaktande av fondbolagets skyldighet att lösa in sina andelar i en placeringsfond som bolaget förvaltar på begäran av en fondandelsägare.

Finansiella instrument ska betraktas som sådana penningmarknadsinstrument som avses i 2 § 13 punkten i lagen om placeringsfonder och som har ett värde som vid varje tidpunkt exakt kan fastställas då det finns värderingssystem som

1) gör det möjligt för fondbolaget att beräkna ett nettotillgångsvärde i överensstämmelse med det värde till vilket det finansiella instrument som innehas i fondbolagets värdepappersinnehav skulle kunna överlåtas mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs,

2) baseras på antingen marknadsnoteringar eller värderingsmodeller, inberäknat metoder för beräkning av den periodiserade anskaffningsutgiften.

Penningmarknadsinstrument som är föremål för handel på en marknadsplats som avses i 69 § 1 mom. 1 punkten i lagen om placeringsfonder uppfyller kraven i 2 och 3 mom. om inte fondbolaget har tillgång till information som tyder på att kravet inte uppfylls.

5 §

Penningmarknadsinstrument som avses i 71 § 1 mom. i lagen om placeringsfonder och som inte är föremål för handel på en marknadsplats som avses i 69 § 1 mom. 1 punkten och i fråga om vilka bestämmelserna om investerarskydd och inlåningskydd gäller för emissionen eller emittenten

När det gäller penningmarknadsinstrument som avses i 71 § 1 mom. i lagen om placeringsfonder ska det finnas lämplig information tillgänglig inklusive information som

gör det möjligt att göra en bedömning av de kreditrisker som är förenade med en investering i penningmarknadsinstrumenten enligt vad som närmare bestäms i 2—4 mom.

När det gäller penningmarknadsinstrument som avses i 71 § 1 mom. 2 och 4 punkten i lagen om placeringsfonder och penningmarknadsinstrument som har emitterats av en regional eller lokal myndighet inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller av ett internationellt offentligt samfund, men inte garanteras av en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, ska följande information finnas tillgänglig:

1) information om emissionen eller emissionsprogrammet och om emittentens rättsliga och finansiella ställning före emissionen av penningmarknadsinstrumentet; Informationen ska verifieras av en kvalificerad tredje part som är oberoende av emittenten,

2) regelbundna uppdateringar av den information som avses i 1 punkten och information om betydande förändringar i dem,

3) tillgänglig och tillförlitlig statistik om emissionen eller emissionsprogrammet.

När det gäller penningmarknadsinstrument som avses i 71 § 1 mom. 3 punkten i lagen om placeringsfonder ska följande information finnas tillgänglig:

1) information om emissionen eller emissionsprogrammet eller om emittentens rättsliga och finansiella ställning före emissionen av penningmarknadsinstrumentet,

2) regelbundna uppdateringar av den information som avses i 1 punkten och information om betydande förändringar i dem,

3) tillgänglig och tillförlitlig statistik om emissionen eller emissionsprogrammet eller andra uppgifter som gör det möjligt att göra en bedömning av de kreditrisker som är förenade med en investering i sådana penningmarknadsinstrument.

När det gäller andra i 71 § 1 mom. 1 punkten i lagen om placeringsfonder avsedda penningmarknadsinstrument än sådana som avses i 2 mom. i denna paragraf och penningmarknadsinstrument som har emitterats av Europeiska centralbanken och en centralbank i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska det finnas information tillgänglig om emissionen eller emissionsprogrammet eller om emittentens rättsliga

och finansiella ställning före emissionen av penningmarknadsinstrumentet.

6 §

Sammanslutning på vilken tillämpas och som iakttar sådana bestämmelser om verksamhetens stabilitet som motsvarar Europeiska gemenskapens lagstiftning

Med en sammanslutning som avses i 71 § 1 mom. 3 punkten i lagen om placeringsfonder och på vilken tillämpas och som iakttar sådana bestämmelser om verksamhetens stabilitet som motsvarar Europeiska gemenskapens lagstiftning avses en emittent

1) som har säte inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, eller

2) som har säte i ett OECD-land som hör till G 10-gruppen, eller

3) som minst har ett kreditbetyg som når en investeringsnivå som ett godkännbart ratinginstitut fastställt (investment grade rating) eller ett ännu bättre kreditbetyg, eller

4) i fråga om vilken det på grundval av en analys av emittenten kan visas att de bestämmelser om verksamhetens stabilitet som är tillämpliga på emittenten motsvarar Europeiska gemenskapens lagstiftning.

7 §

Värdepapperisering som omfattas av kreditförstärkning från en bank

I 71 § 1 mom. 4 punkten i lagen om placeringsfonder hänvisas till sammanslutningar som har specialiserat sig på att finansiera värdepapperisering som omfattas av kreditförstärkning från en bank. Punkten avser strukturer som inrättas för värdepapperiseringsverksamhet och som är upprättade i bolagsform, i form av en trust som avses i fondföretagsdirektivet eller i kontraktsform. Med kreditförstärkning från en bank avses finansiella arrangemang som har garanterats av ett finansiellt institut som iakttar de bestämmelser som avses i 71 § 1 mom. 3 punkten i lagen om placeringsfonder.

8 §

Derivatinstrument som avses i 80 § i lagen om placeringsfonder

Den underliggande egendom som avses i 80 § 1 mom. 1 punkten i lagen om placeringsfonder kan vara ett finansiellt instrument som har ett eller flera av de i paragrafen nämnda finansiella instrumentens särdrag.

Derivatinstrument som avses i 80 § 1 mom. i lagen om placeringsfonder omfattar ett avtal som uppfyller följande krav:

1) kreditrisken för ett finansiellt instrument som utgör underliggande tillgångar i det kan överföras oberoende av de övriga risker som är förenade med de underliggande tillgångarna,

2) det får inte resultera i leverans eller överföring av andra tillgångar än de finansiella instrument som avses i 69 § 1 mom., 71 och 71 a §, 72 § 1 och 2 mom. och 80 § 1 mom. i lagen om placeringsfonder, inberäknat i form av kontanter,

3) det är förenligt med de krav för icke-standardiserade derivatinstrument som avses i 3 och 4 mom. och i 80 § 1 mom. 2 och 3 punkten i lagen om placeringsfonder,

4) i fondbolagets förfarande för riskhantering och dess interna kontrollmekanismer beaktas de risker som är förenade med det i läget där fondbolagets information inte motsvarar motpartens information när motparten kan få inofficiell information om företag vilkas emitterade tillgångsposter används som underliggande tillgångar i derivatinstrumentet.

Med det gängse värde som nämns i 80 § 1 mom. 3 punkten i lagen om placeringsfonder avses ett belopp till vilket ett icke-standardiserat derivatinstrument skulle kunna överlåtas eller en skuld regleras mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har intresse av att transaktionen genomförs.

Med den tillförlitliga och verifierade värdering av icke-standardiserade derivatinstrument som avses i 80 § 1 mom. 3 punkten i lagen om placeringsfonder avses en värdering, utförd av fondbolaget och motsvarande det gängse värde som avses i 3 mom., som inte bara bygger på marknadsnoteringar från

motparten för derivatinstrumentet. Den ska dessutom uppfylla följande krav:

1) grunden för värderingen är ett tillförlitligt aktuellt marknadsvärde för derivatinstrumentet eller, om ett sådant värde inte finns att tillgå, en prissättningsmodell som använder en lämplig erkänd metodik, och

2) verifieringen av värderingen utförs av a) en tredje part som har en oberoende ställning i förhållande till motparten för det icke-standardiserade derivatinstrumentet och som med en lämplig regelbundenhet utför verifieringen på ett sådant sätt att fondbolaget har möjlighet att kontrollera den, eller

b) en enhet eller annan avdelning inom fondbolaget som har en oberoende ställning i förhållande till den avdelning som är ansvarig för förvaltningen av fondbolagets tillgångar och som har tillräckliga resurser för detta ändamål.

9 §

Finansiella index som utgör underliggande tillgångar i ett derivatinstrument

Det finansiella index som avses i 80 § 1 mom. 1 punkten i lagen om placeringsfonder och som utgör underliggande tillgångar i ett derivatinstrument ska ha en tillräckligt diversifierad sammansättning. Detta index ska uppfylla följande krav:

1) indexet har en sammansättning som innebär att prisrörelser eller handel som rör en komponent inte har någon betydande inverkan på hur hela indexet utvecklas,

2) om indexet är sammansatt av finansiella instrument som avses i 69 § 1 mom., 71 § 1 mom., 71 a §, 72 § 1 och 2 mom. eller 80 § 1 mom. i lagen om placeringsfonder är dess sammansättning åtminstone diversifierad i enlighet med 73 a § i lagen om placeringsfonder,

3) om indexet är sammansatt av andra finansiella instrument än de som avses i 2 punkten, är dess sammansättning diversifierad på ett sätt som motsvarar det som föreskrivs i 73 a § i lagen om placeringsfonder.

Det finansiella index som avses i 1 mom. ska utgöra en lämplig referens för den marknad det hänför sig till. Detta index ska uppfylla följande krav:

1) indexet mäter utvecklingen för en representativ grupp underliggande tillgångar på ett relevant och tillfredsställande sätt,

2) indexet ses över eller omviktas med jämna mellanrum så att det alltså avspeglar de marknader det hänför sig till enligt allmänt tillgängliga bedömningskriterier,

3) de underliggande tillgångarna är tillräckligt likvida, vilket gör det möjligt för användarna att vid behov efterbilda indexet.

Tillräckliga uppgifter ska offentliggöras om det finansiella index som avses i 1 mom. Detta index ska uppfylla följande krav:

1) offentliggörandet av indexet bygger på tillförlitliga förfaranden för att samla in priser, beräkna och därefter offentliggöra indexvärdet, inberäknat prissättningsförfaranden för komponenter för vilka marknadpriser inte finns att tillgå,

2) väsentlig information om frågor såsom indexberäkning, omviktning, indexförändringar eller eventuella driftsmässiga problem när det gäller att lämna punktlig och korrekt information tillhandahålls på en bred grund och i rätt tid.

Om sammansättningen av de tillgångar som nämns i 1 mom. 2 punkten och som utgör underliggande tillgångar i ett derivatinstrument i enlighet med 80 § 1 mom. i lagen om placeringsfonder inte uppfyller kraven i denna paragraf ska dessa derivatinstrument betraktas som derivatinstrument baserade på en sammansättning av andra underliggande tillgångar som avses i 80 § 1 mom. 1 punkten i lagen om placeringsfonder än finansiella index.

10 §

Värdepapper och penningmarknadsinstrument som innefattar ett derivatinstrument

Med värdepapper som avses i 80 a § 2 mom. i lagen om placeringsfonder och som innefattar ett derivatinstrument avses värdepapper som uppfyller kraven i 2 § och innefattar en derivatkomponent som uppfyller följande krav:

1) på grund av denna komponent kan delar av eller alla de betalningsströmmar som följer av innehavet av det överlåtbara värdepap-

per som fungerar som värdekontrakt modifieras i överensstämmelse med en specificerad räntesats, ett pris på ett finansiellt instrument, en växelkurs, ett pris- eller ränteindex, ett kreditbetyg eller ett kreditindex eller någon annan variabel och därför variera på ett liknande sätt som ett fristående derivatinstrument,

2) dess ekonomiska egenskaper och risker är inte nära förknippade med värdekontraktets ekonomiska egenskaper och risker,

3) det har väsentlig inverkan på värdepapperets riskprofil och prissättning.

Med penningmarknadsinstrument som avses i 80 a § 2 mom. i lagen om placeringsfonder och som innefattar ett derivatinstrument avses penningmarknadsinstrument som uppfyller något av kraven i 4 § 1 mom. samt kraven i 4 § 2 och 3 mom. och som innehåller en komponent som uppfyller kraven i 1 mom. 1—3 punkten.

Ett värdepapper eller penningmarknadsinstrument ska inte anses innefatta ett derivatinstrument om det innehåller en komponent som enligt kontrakt kan överlåtas oberoende av värdepapperet eller penningmarknadsinstrumentet. En sådan komponent ska anses utgöra ett separat finansiellt instrument.

11 §

Metoder i syfte att främja en effektiv förmögenhetsförvaltning

De låne- och återköpsavtal som avses i 81 § 1 mom. i lagen om placeringsfonder och som avser värdepapper och penningmarknadsinstrument som hör till en placeringsfonds tillgångar ska uppfylla följande krav:

1) de genomförs på ett kostnadseffektivt sätt och de är ekonomiskt ändamålsenliga,

2) de införs i syfte att minska risken eller kostnaderna eller i syfte att öka avkastningen med en risknivå som är förenlig med fondbolagets riskprofil och de riskspridningsregler som anges i 73 § i lagen om placeringsfonder,

3) i fondbolagets förfarande för riskhantering beaktas de risker som är förenade med dem.

12 §

Index som efterbildas i en placeringsfonds investeringsverksamhet

Hänvisningen i 73 a § 1 mom. i lagen om placeringsfonder till att efterbilda sammansättningen av ett visst aktieindex eller index för masskuldebrev som är allmänt känt på finansmarknaden ska förstås som en hänvisning till efterbildande av sammansättningen av indexets underliggande tillgångar, inklusive användningen av metoder som avses i 81 § i lagen om placeringsfonder.

Med de krav som avses i 73 a § i lagen om placeringsfonder och som ställs på sammansättningen av det index som efterbildas avses följande:

- 1) indexet ska ha en tillräckligt diversifierad sammansättning när det uppfyller kraven i 73 a §,
- 2) indexet beskriver tillräckligt noggrant den marknad det hänför sig till då den som

tillhandahåller indexet använder en erkänd metod som generellt sett inte leder till att en viktig emittent på den marknad som indexet hänför sig till utesluts,

3) tillräckliga uppgifter har offentliggjorts om indexet då det är allmänt tillgängligt och den som tillhandahåller indexet har en oberoende ställning i förhållande till det fondbolag som efterbildar indexet.

Den som tillhandahåller indexet och som avses i 2 mom. 3 punkten och fondbolaget kan ingå i samma koncern, under förutsättning att effektiva system för att hantera intressekonflikter har införts.

13 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 20